

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 04.11.2025 § 125

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 04.11.2025

§ 125

DigiOne-yhteistyösopimuksen ja toimitussopimuksen muuttaminen

7346/00.05.02.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

projektipäällikkö Jukka Manninen p. 050 3879 719

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- a) hyväksyä liitteen mukaisin ehdoin tehtävä sopimus DigiOne-yhteistyösopimuksen ja sitä muuttaneiden sopimusten muuttamisesta sekä valtuuttaa tietohallintojohtaja laatimaan ja allekirjoittamaan sopimus sekä tekemään liitteen mukaisiin ehtoihin teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia;
- b) todeta, että päätöskohta a) on ehdollinen edellyttäen, että kaikki Edelläkävijäkunnat ja Tiera Oy tekevät vastaavan sisältöiset päätökset;
- c) hyväksyä, että päätös pannaan täytäntöön muutoksenhakuaikaa noudattamatta, koska hankkeen rahoitus tätä edellyttää.

Sivistyslautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

DigiOne-yhteistyösopimuksen ja toimitussopimuksen taustaa

Lahden kaupunki liittyi DigiOne-hankkeeseen vuonna 2020. Kaupunginhallitus päätti 6.11.2023 osallistumisesta DigiOne-edelläkävijäkuntien yhteiseen Business Finlandille osoitettuun hankehakemukseen ja hankkeeseen. Sivistyslautakunta päätti 12.12.2023 muutetusta yhteistyösopimuksesta. Yhteistyösopimuksella Tiera Oy (jäljempänä Tiera) sekä Vantaan, Espoon, Jyväskylän, Lahden, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit sopivat DigiOnen toteuttamisesta yhteistyössä.

Espoo ja Tampere poistuivat hankkeesta vuonna 2024. Yhteistyösopimuksen jäljellä olevat kuntaosapuolet ovat Vantaa, Turku, Oulu, Lahti ja Jyväskylä (jäljempänä Edelläkävijäkunnat). Sivistyslautakunta hyväksyi 8.10.2024 sopimuksen nimeltään ”DigiOne-hankkeen muuttaminen sekä ICT-kehitystyön Toimitussopimus” (jäljempänä Toimitussopimus), jolla muutettiin yhteistyösopimusta siten, että Tiera otti vastatakseen ICT-kehitystyön.

ICT-kehitystyön viivästyminen

Toimitussopimuksen solmimisen jälkeen DigiOne ICT-kehitystyö on viivästynyt merkittävästi. DigiOne ei tule valmistumaan Toimitussopimuksen mukaisessa aikataulussa tai kustannuksilla. DigiOnesta on aiheutunut Toimittajalle enemmän kustannuksia, kuin Toimitussopimuksessa on sovittu. Perusopetuksen toiminnallisuudet sisältävien versioiden 2.0 ja 2.1 kehitystyö on edelleen kesken ja on selvää, että DigiOne-hankkeen puitteissa ei ole mahdollisuutta toteuttaa lukion toiminnallisuudet sisältäviä versioita 3.0 ja 3.1.

Tieran ja Edelläkävijäkuntien välillä on erimielisyys siitä, mikä on aiheuttanut ICT-kehitystyön ja hankkeen viivästymisen. Tiera on katsonut, että merkittävä osa työmäärän kasvusta ja aikataulun venymisestä johtuu siitä, että hankeaikaiset määrittelyt, joista Edelläkävijäkunnat ovat vastuussa, eivät olleet riittävän tarkalla tasolla, kun ne luovutettiin Tieralle 1.9.2024. Tämä on Tieran mukaan aiheuttanut

työmäärien kasvua sekä määrittelyiden että kehityksen osalta. Edelläkävijäkunnat ovat 19.9.2025 päivätyllä reklamaatiolla ilmoittaneet Tieralle, että hankkeen viivästyminen ei ole johtunut Edelläkävijäkunnista, vaan että ICT-kehitystyön viivästyminen johtuu siitä, että Tiera ei ole saanut ICT-kehitystyötä tehtyä sovitussa aikataulussa ja sovituilla kustannuksilla. ICT-kehitystyöhön varatut rahat ovat loppumassa marraskuussa 2025.

DigiOnen ICT-kehitystyön valmiusaste

Kunnat ovat jo aloittaneet käyttöönoton ja ensimmäiset osaversiot ovat jo henkilökunnan tuotantokäytössä. Kokonaisuus, jolla pilottikoulut käynnistävät DigiOnen käytön, on valmistumassa marraskuussa 2025. Perusopetuksen kehitystyön kokonaisvalmiusaste on n. 90 %.

Neuvoteltu ratkaisu DigiOnen saattamiseksi tuotantokäyttöön perusopetuksen osalta

Tiera ja Edelläkävijäkunnat ovat neuvotelleet asiassa sovintoratkaisusta, jolla DigiOnen ICT-kehitystyö saataisiin perusopetuksen toiminnallisuudet sisältävien versioiden 2.0 ja 2.1 osalta valmiiksi ja DigiOne perusopetuksen osalta tuotantokäyttöön. Lukion toiminnallisuuksien toteuttaminen loppuun jäisi sovintoratkaisussa palvelusopimuksen aikaisen jatkokehityksen yhteydessä ratkaistavaksi.

Sovintoratkaisussa tehtäisiin sopimus DigiOne Yhteistyösopimuksen ja sitä muuttaneiden sopimusten muuttamisesta liitteestä ilmenevin ehdoin. Akuutin tilanteen takia varsinainen sopimusteksti ei ole vielä valmis.

Sopimuksessa sovittaisiin ICT-kehitystyön viivästyemisestä sekä lisä- ja muutostöistä siten, että hyväksyttäisiin tietyt lisä- ja muutostyöt, joiden kattamiseen käytettäisiin Toimitussopimuksessa virheenkorjauksille varattuja eriä yhteensä 1 198 000 euroa. Näistä edelläkävijäkuntien osuus olisi yhteensä 808 000 euroa, josta 198 000 euroa

olisi Tieralle jo maksettuja liittymismaksuja, jotka on varattu virheenkorjaamiseen. Tieran osuus olisi 390 000 euroa. Sopimuksella ratkaistaan lopullisesti tähänastista viivästymistä sekä lisä- ja muutostöitä koskevat vaatimukset eli sopimus on myös sovintosopimus.

Edellä mainitut virheenkorjausrahat ovat rahoja, jotka Toimitussopimuksen osapuolet ovat sitoutuneet varaamaan hankkeelle aiempien sopimusten perusteella. Näin ollen Lahden tai muidenkaan osapuolten osuudessa ei ole kysymys uuden rahoituksen myöntämisestä. Edellä mainitut varat vähentäisivät Toimitussopimuksessa virheenkorjauksille varattuja varoja siten, että tämän jälkeen Sopimuksessa virheenkorjaukseen varattuja varoja olisi käytettävissä 1 Me.

Tehtävässä sopimuksessa sovitaan, että versioiden 2.0 ja 2.1 ICT-kehitystyö toteutettaisiin nykyisen DigiOne ratkaisun ja tehtyjen asiakasvaatimusten ja niistä johdettujen toiminnallisuuksien mukaisesti. Asiakasvaatimusten lisääminen tai muuttaminen olisi jatkossa mahdollista Tieran ja Edelläkävijäkuntia edustavan hankkeen ohjausryhmän yhteisymmärryksellä, jolloin samalla tulisi sopia niiden aiheuttamien kustannusten kattamisesta. Tällaisiin muutoksiin ei varata varoja, joten mahdollisuus tehdä muutoksia, joilla olisi kustannusvaikutuksia, on rajoitettu.

Sopimuksessa Tiera sitoutuisi siihen, että Edelläkävijäkuntien ei aiempien hankkeeseen laittamiensa rahojen ja edellä kuvattujen varojen lisäksi Edelläkävijäkuntien ei tarvitse tehdä minkäänlaisia lisäsijoituksia perusopetuksen toiminnallisuudet käsittävien versioiden 2.0 tai 2.1 (sisältäen mahdolliset versiot 2.1.1 ja 2.1.2) ICT-kehitystyön valmiiksi saattamiseksi, vaan Tiera vastaa kaikista ICT-kehitystyön edellyttämistä lisäkustannuksista ja virheiden korjaamisen aiheuttamista kustannuksista Edelläkävijäkuntien toiminnallisessa hyväksymistestauksessa tai sitä ennen havaittujen virheiden osalta. Tieran sitoutuminen hyväksymistestauksessa havaittujen virheiden korjaamiseen kustannuksellaan kattaa käyttöönoton estävät ja vakavat virheet pois lukien

asiakasvaatimuksista johtuneet virheet, joihin käytetään jäljellä olevaa virheenkorjausrahaa 1 Me.

Tieran sitoumuksen vuoksi lisä- ja muutostöiden muutoshallintaa muutetaan siten, että Tiera ei enää tarvitse Edelläkävijäkuntien hyväksyntää sellaisiin muutoksiin, joilla ei ole merkittävää vaikutusta aikatauluun, joilla ei muuteta asiakasvaatimuksia tai asiakasvaatimusten toteutumista ja joiden kustannukset sisältyvät Tieran sitoumukseen vastata ICT-kehitystyöhön varatun budjetin ja nyt päätettävien muutoshallinnan töiden ylittävistä kustannuksista. Tällöin Edelläkävijäkuntia informoidaan muutoksista.

Tieran sitoumuksen varmistamiseksi hankkeen keskeyttämisoikeutta koskevia ehtoja muutettaisiin siten, että hankkeen keskeyttäminen olisi mahdollista ainoastaan Tieran sekä hankkeen ohjausryhmän Edelläkävijäkuntien enemmistön yhteisellä päätöksellä.

Sopimuksella hankkeen aikataulua ja Toimitussopimuksen voimassaoloa jatketaan, kunnes versio 2.1 on luovutettu. Edelläkävijäkunnat vastaavat mahdollisen Hankkeen muiden tehtävien kuin ICT-kehityksen kustannuksista niiden vuoden 2020 perusopetuksen ja lukion oppijamäärien mukaisessa suhteessa niiltä osin kuin Toimitussopimuksessa näihin tehtäviin varattu 390 000 euroa ylittyy. Näihin tehtäviin varatut varat ylittyvät käytännössä tilanteessa, jossa hankkeen kesto venyisi yli nykyisen Toimitussopimuksen voimassaoloajan eli helmikuun lopun. Nämä kaikille Edelläkävijäkunnille yhteisesti vastattavaksi kuuluvat kustannukset ovat kokoluokaltaan yhteensä korkeintaan 25.000 euroa kuukaudessa. Edelläkävijäkunnat maksavat em. kustannuksesta oman osuutensa kunkin kaupungin oppijamäärän suhteessa.

Sopimuksessa täsmennettäisiin myös kuntien hyväksymistestauksen toteuttamista koskevia ehtoja.

Lukion toteuttamisesta ja siihen liittyvistä kustannuksista päätettäisiin erikseen osana jatkokehitystä, kun perusopetuksen kokonaisuus valmistuu. Lukion osalta on huomattava, että perusopetusta varten kehitetyt kokonaisuudet ja erikseen lukiota varten kilpailutetut kokonaisuudet kattavat jo nyt suurimman osan lukiokokonaisuuden tarpeista.

Hankintaoikeudelliset kysymykset

Hankintalakia ollaan mahdollisesti muuttamassa siten, että hankintalakiin ollaan ottamassa määräys, jonka mukaan sidosyksikköaseman edellytyksenä jatkossa on vähintään 10 %:n omistusosuus sidosyksiköstä. Yhdenkään Edelläkävijäkunnan omistusosuus Tierassa ei täytä tätä edellytystä. Tulevasta muutoksesta johtuen Tieran yhtiökokous on keväällä päättänyt valtuuttaa yhtiön hallituksen valmistelemaan DigiOne-palvelun toteutuksen osalta erillISRatkaisua yhteistyössä niin sanottujen rahoittajakuntien (Vantaa, Lahti, Turku, Oulu, Jyväskylä) kanssa 1.1.2026 mennessä siten, että erillISRatkaisussa otetaan huomioon ainakin:

- yhtiön ja rahoittajakuntien kehittämispanokset sekä IPR-oikeudet;
- DigiOne-palvelun laajennettavuus kaikille koulutuksenjärjestäjille ja muille mahdollisille käyttäjäryhmille;
- DigiOne-palvelun ylläpito- ja kehitystoiminnan synergian varmistaminen yhtiön muiden palveluiden kanssa;
- DigiOne-palvelun hinnoittelun ja kilpailukyvyn varmistaminen;
- valtiontuki- ja kilpailuneutraaliteettikysymykset sekä
- osakkeenomistajien yhdenvertainen kohtelu osakeyhtiölain mukaisesti.

Nämä neuvottelut ovat vielä kesken eikä nyt tehtävällä sopimuksella ratkaista kysymystä DigiOne-palvelun tuottamisesta tulevaisuudessa.

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 04.11.2025 § 125

Nyt tehtävään sopimukseen otettaisiin määräys, että osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan Palvelusopimuksen ehdoista, kun on tiedossa, miten DigiOnea tuotetaan jatkossa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Vantaan kaupunki, kehittämisjohtaja Sari Alm, tietohallintojohtaja Marko Monni,
Talouspalvelut, Elinvoimapalvelut, Tiera